

Стална конференција градова и општина

Регионализација у интересу Србије?

Поглед из правца локалне самоуправе

Новак Гајић

саветник за локални и регионални развој

Зајечар, 4. децембар 2009.

Преглед излагања

1. Шта каже Устав?
2. Тренутне околности
3. Полазиште СКГО
4. Будућа политика СКГО
 - Стратешко-програмски оквир
 - Програмски документ: локални развој и финансијски систем
 - Равномерни регионални развој
5. Уместо закључка...

Шта каже Устав?

Чл. 12: Покрајинска аутономија и локална самоуправа

- Државна власт ограничена је правом грађана на покрајинску аутономију и локалну самоуправу.
- Право грађана на покрајинску аутономију и локалну самоуправу подлеже само надзору уставности и законитости.

Шта каже Устав? (2)

Чл. 182: Појам, оснивање и територија аутономне покрајине

Став 3: Нове аутономне покрајине могу се оснивати, а већ основане укидати или спајати по поступку предвиђеном за промену Устава. Предлог за оснивање нових или укидање, односно спајање постојећих аутономних покрајина утврђују грађани на референдуму, у складу са законом.

Тренутне околности

Србија – земља дубоких регионалних економских разлика:

- Читавим крајевима прети депопулација, а ресурси им остају неискоришћени.
- Развијенијим деловима, посебно већим градовима, прети претерана концентрација становништва и индустрије.
- Тежак несклад = тешке социјалне, привредне, еколошке и комуналне последице.

*Може ли регионализација
ту бити од помоћи?*

Тренутне околности (2)

- „Хиперцентрализација“ из прошле деценије – у овој деценији није довољно поправљана одговарајућом децентрализацијом.
- „Кога су змије уједале и гуштера се плаши.“

Полазиште СКГО

У складу са залагањем за функционалну децентрализацију,

СКГО помно прати јавну расправу о могућем реконституисању Републике Србије у регионалну државу,

а у њој ће учествовати стојећи чврсто на становишту да

темељ евентуалне регионализације мора бити снажна локална самоуправа.

Будућа политика СКГО

- Скупштина СКГО 15. децембра 2009.
- Стратешко-програмски оквир СКГО у области заступања интереса чланства, међународне сарадње и европских интеграција
 - Програмски документ СКГО у области локалног развоја и финансијског система
 - Равномерни регионални развој

Стратешко-програмски оквир СКГО

Програмски документи СКГО у областима:

1. Функционисања политичког система локалне самоуправе
2. Локалног развоја и финансијског система
3. Друштвених делатности
4. Комуналних делатности, комуналне енергетике, уређења простора, становања и заштите животне средине
5. Међународне сарадње и европских интеграција

Стратешко-програмски оквир СКГО (2)

Програмски документ СКГО у
области Локалног развоја и
финансијског система:

1. Финансирање локалне самоуправе
2. Локални економски развој
3. Равномерни регионални развој
4. Рурални развој

Стратешко-програмски оквир СКГО (3)

Политика СКГО у области равномерног регионалног развоја:

1. Унапређење правног оквира
2. Унапређење институционалног оквира
3. Јачање финансијских и материјалних ресурса

Стратешко-програмски оквир СКГО (4)

Унапређење правног оквира 1

СКГО ће (између осталог) заступати и промовисати:

- Дефинисање правног оквира за равномерни регионални развој на начин који омогућује снажније учешће јединица локалне самоуправе у установама за спровођење Закона о регионалном развоју (регионалне развојне агенције и обласне развојне асоцијације).
- Усвајање прописа којима се подстиче и унапређује међуопштинска сарадња.

Стратешко-програмски оквир СКГО (5)

Унапређење правног оквира 2

СКГО ће (између осталог) самостално предузети или наставити:

- Израда модела споразума и осталих правних аката у области међуопштинске сарадње.
- Активно учешће у јавним дискусијама о правним аспектима децентрализације и евентуалне регионализације Републике Србије.

Стратешко-програмски оквир СКГО (6)

Унапређење институционалног оквира 1

СКГО ће (између осталог) заступати и промовисати:

- Већу репрезентативност ЛС у доношењу и спровођењу политике регионалног развоја, пре свега:
 - учествовање ЛС у установама регионалног развоја,
 - поштовање речи ЛС при изради кључних докумената којима се трасира и уоквирује политика регионалног развоја.
- Јачање међуопштинске сарадње зарад равномерног регионалног развоја.
- Регионално оријентисано пружање јавних услуга.

Стратешко-програмски оквир СКГО (6)

Унапређење институционалног оквира 2

СКГО ће (између осталог) самостално
предузети или наставити:

- Учешће у Националном савету за регионални развој – допринос дефинисању стратешких праваца политике регионалног развоја. Наставак учешћа СКГО у Савету за децентрализацију.
- Подстицање ЈЛС да што активније и компетентније учествују у креирању и спровођењу политике регионалног развоја – кроз регионалне развојне агенције и обласне развојне асоцијације.
- Координисање деловања ЈЛС у регионалним развојним агенцијама и обласним развојним асоцијацијама.
- Остаривање партнерства са Националном агенцијом за регионални развој, регионалним развојним агенцијама и обласним развојним асоцијацијама.
- Активно учешће у јавним дискусијама о институционалним аспектима децентрализације и евентуалне регионализације.

Стратешко-програмски оквир СКГО (7)

Јачање финансијских и материјалних ресурса 1

СКГО ће (између осталог) заступати и промовисати:

- Непосредну међуопштинску сарадњу на инфраструктурним пројектима од регионалног значаја.
- Већу усмереност и подстицање међуопштинских пројеката из фондова и програма Владе Републике Србије.
- Програмско, планско и ефикасно коришћење ограничених финансијских и материјалних ресурса на републичком, регионалном, обласном и локалном нивоу.

Стратешко-програмски оквир СКГО (8)

Јачање финансијских и материјалних ресурса 2

СКГО ће (између осталог) самостално
предузети или наставити:

- Подстицање ЈЛС да непосредно сарађују на инфраструктурним пројектима од регионалног значаја.
- Снажење капацитета ЈЛС за координисано деловање по питањима својих интереса пред Владом, министарствима, Националним саветом за регионални развој и Националном агенцијом за регионални развој.
- Активно учешће у јавним дискусијама о економским аспектима децентрализације и евентуалне регионализације Републике Србије.

Уместо закључка...

- По успостављању демократије, шпанским општинама дата је могућност да се удружују, па је између 1979. и 1983. настало 17 аутономних заједница.
- Да би таква примерно успешна регионализација дала плода и у Србији потребно нам је снажење градова и општина. (За почетак, враћањем имовине одузете 1995. године.)
- Замена београдизације Србије микробеоградизацијом покрајина ништа ново не би донела сиромашним крајевима, па зато јака локална самоуправа мора бити „суверен“ у процесу регионализације.

